

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ №13 М.ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

В.о. директора Вищого

професійного училища №13

м. Івано-Франківська

Мирослав ДАНИЛЮК

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у
Вищому професійному училищі №13 м. Івано-Франківська**

Розглянуто і схвалено

на засіданні педагогічної ради

Протокол №5 від 17.05 2023 р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Вищому професійному училищі №13 м. Івано-Франківська» (далі - Положення) встановлює загальні засади, норми та правила академічної доброчесності, закріплює моральні принципи, правила та норми етичної поведінки у відносинах між учасниками освітнього процесу під час виконання ними своїх обов'язків.

1.2 Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Училища, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів освітнього закладу.

1.3 Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах - освітній (навчальній), науковій та виховній.

1.4 Норми Положення є обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу.

2 ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1 Основні терміни, визначення, що вживаються в Положенні

Здобувачі освіти - учні, студенти, слухачі, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти.

Автор - фізична особа, яка своєю творчою/науковою/дослідницькою/освітньою працею створила твір; зробила особистий інтелектуальний внесок до проведення дослідження, безпосередньо брала участь у його створенні та несе відповідальність за його зміст.

Твір (робота, матеріал) - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді. До творів відносяться наступні результати наукової та навчально-методичної діяльності: монографії, підручники, навчальні посібники, статті, тези, методичні розробки, дипломні проекти, курсові роботи, проекти, реферати тощо (відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права»). Суміжним терміном у галузі науки є «письмова робота».

Цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному вебсайті) твору, який використовується з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.2 Відповідно до Статті 42 Закону України «Про освіту»:

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.3 Порушеннями академічної доброчесності вважається:

Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а

також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної тощо).

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Зловживання впливом - пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.4 Загальними моральними принципами, якими мають керуватися учасники освітнього процесу, є:

- принцип законності: у своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися законодавства, а також стимулювати до цього інших;

- принцип чесності та порядності: у навчальній та викладацькій діяльності, у практичній роботі тощо учасники освітнього процесу зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень;

- принцип взаємної довіри: атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє страху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру спалюжено, а репутацію підірвано;

- принцип компетентності й професіоналізму: здобувачі освіти та педагогічні працівники зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні;

- принцип відповідальності: здобувачі освіти і педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на

себе зобов'язання;

- принцип партнерства і взаємодопомоги: з метою підвищення якості навчальних та науково-дослідницьких результатів учасники освітнього процесу орієнтуються на партнерську взаємодію;

- принцип взаємоповаги: повага в освітньому середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе; варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї;

- принцип прозорості: з метою уникнення зловживань з боку учасників освітнього процесу необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими;

- принцип поваги і дотримання авторських та суміжних прав;

- принципи наукової етики.

3 ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1 Забезпечення академічної доброчесності базується на принципах верховенства права, демократії, законності, справедливості, толерантності, наукової сумлінності, професіоналізму, партнерства і взаємодопомоги, взаємоповаги і довіри, відкритості й прозорості, відповідальності.

3.2 Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання загальноприйнятих етичних норм та норм Конституції України; чинного законодавства України у сфері професійно-технічної, фахової передвищої освіти, інтелектуальної власності, інших норм законодавства України, нормативних документів Вищого професійного училища №13 м. Івано-Франківська;

- взаємоповагу всіх учасників освітнього процесу, демократичні відносини між представниками академічної спільноти;

- виключення із практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг у освітній або дослідницькій діяльності;

- використання у освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти та принципове реагування на всі порушення цього Положення;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (творчу) діяльність;
- об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;
- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів.

3.3 Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- повагу честі і гідності інших осіб;
- відповідальне ставлення до своїх обов'язків;
- ефективне використання часу навчальних занять для досягнення освітніх цілей;
- самостійне вчасне та добросовісне виконання завдань, передбачених освітніми програмами та планами;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4 ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1 Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язані:

- проводити коректну роботу із джерелами інформації;
- дотримуватись вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;
- не порушувати загальноприйняті правила цитування.

4.2 Запобігання порушень академічної доброчесності у Вищому професійному училищі №13 м. Івано-Франківська здійснюється шляхом:

- обов'язкового ознайомлення педагогічних працівників та здобувачів освіти з цим Положенням;
- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання порушень академічної доброчесності на офіційному сайті закладу;

- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти на лекціях, семінарах з питань етики, запобігання та виявлення плагіату;
- інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- використання комп'ютерних програм для внутрішньої перевірки текстів на наявність академічного плагіату.

5 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1 За порушення норм цього Положення здобувачі освіти притягуються до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України шляхом застосування одного з таких видів відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з навчального закладу.

5.2 До здобувачів освіти можуть застосовуватися додаткові види академічної відповідальності:

- усне зауваження від викладача;
- попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;
- зниження оцінки за виконане завдання.

5.3 За порушення норм цього Положення педагогічні працівники притягуються до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України шляхом застосування одного з таких видів відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;

-прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаній посаді педагогічного працівника.

5.4 За дії (бездіяльність), що відповідно до чинного законодавства визнані порушенням академічної доброчесності, педагогічний працівник чи здобувач освіти може бути притягнутий до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.

5.5 Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь - яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.